

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ผู้ติดตามรายวัน	๘ พ.ค. 2540	-	-	31

อธิการบดี 24 ชั่วโมง

“ผลงาน 1 วันที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี
คือลงนามแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดี
พบกันที่มหาวิทยาลัยที่สามของเชียงใหม่เร็วๆนี้”

PEOPLE

ชีวิตกับงานของผู้บริหาร

รศ.ดร.อานนท์ เทียงตรง อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่

ว่ากันว่า ชื่อและตำแหน่งนี้ปรากฏเป็นข่าวได้เพียงวันเดียวก็มีอันต้องกลายเป็นอดีตไปอย่างไม่น่าเชื่อ!!

“ถ้าไม่ใช่ภาพกรรมเก่าของผม ก็คงเพราะมีคนสร้างกรรมขึ้นมาใหม่...”

ชายวัย 60 ปี ผู้ผ่านโลกการศึกษาวิชาเกษตรกรรมวิชาแห่งวิเทศกล่าวอย่างอารมณ์ดีก่อนจะเก็บกระเป๋าและกล่องหนังสือขึ้นท้ายรถ ลักครู่ก็แหงนตามองตึกอธิการบดีหลังใหม่ อันเกิดจากแรงความคิดของตนเองซึ่งกำลังก่อสร้างแต่ยังไม่แล้วเสร็จ จากนั้นจึงตัดใจก้าวขึ้นรถเหยียบคันเร่งหลุดบึงออกจากสถาบันการศึกษา ที่ตนเคยเป็นทั้ง “นักศึกษา” และ “อาจารย์” มากกว่า 40 ปี โดยทิ้งความทรงจำทั้งดวงมและทราวมเสื่อมไว้เบื้องหลัง “ผมหมายถึงในใจแล้วว่า...จะไปยังมหาวิทยาลัยที่สามของเชียงใหม่”

เขาหมายถึง สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยพายัพ อันเป็นมหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน แต่คือ มหาวิทยาลัยแห่งใหม่ ซึ่งยังไม่ปรากฏชื่อในสารบัญชของมหานครใหญ่ทางภาคเหนือ

...เป็นเวลาไม่นานเลยที่อานนท์ ลูกชายชวณานันนอกแห่ง “เมืองพ่ออุ” อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ดันดันเดินทางมาเรียนวิชา “เกษตร

กรรม”ด้วยความหวังว่าวิชาแห่งวิเทศประเทศนี้จะสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

โดยเมื่อปี 2498.หลังจากจบชั้นมัธยม 6 (ม.3 สมัยนั้น)จากโรงเรียนบ้านเกิด อานนท์ก็มาเรียนที่แม่โจ้ ซึ่งเวลานั้นมีสถานะเป็นเพียงโรงเรียนเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา

“...จากตัวเมืองเชียงใหม่มาแม่โจ้ต้องนั่งเกวียนเข้ามาที่สันทรายก่อนซึ่งใช้เวลาเกือบ 2 ชั่วโมงกว่าจะมาถึงได้ ยุคนั้นไม่มีนักศึกษาหญิงมีแต่เด็กผู้ชายประมาณ 200 คน จำได้ว่ามีครูผู้หญิงคนเดียว ถือว่าเป็นยุคแรกกำเนิดคาบอวยแม่โจ้”

คาบอวยแม่โจ้ คือ ตำนานของเด็กหนุ่มผู้ใช้ชีวิตนักเรียนเกษตรกรรมสมัยนั้นและสืบทอดสายเลือดให้เด็กรุ่นหลังของแม่โจ้มาจนถึงปัจจุบัน

อานนท์เล่าว่าเขาเรียนรุ่นเดียวกับ “ดร.อานวยยศสุข” ส.ส.จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอานวยสอบเข้ามาเป็นที่ 1 และเขาได้ที่ 7 ของรุ่น อย่างไรก็ตามหลังจากเรียนได้ระยะหนึ่งเขาก็สอบได้ที่ 1 ของรุ่นมาโดยตลอด ส่งผลให้เมื่อจบหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาเกษตรกรรม จึงได้รับทุนศึกษาต่อหลักสูตรประโยคครูมัธยมเกษตรกรรม(ป.ม.ก.) ที่แม่โจ้ทันทีซึ่งเวลานั้นได้ยกกระดับเป็นวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่(แม่โจ้)

“จริงๆผมสอบได้ที่มหาวิทยาลัยเกษตร แต่ก็รู้ๆอยู่ว่าครอบครัวผมยากจน จึงต้องเรียนที่แม่โจ้แหละ”

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ผู้จัดการรายวัน	8 พ.ค. 2540	-	-	31

อานนท์ เรียนเก่ง เขาได้รับเกียรตินิยมอย่าง มีศักดิ์สงสย จากนั้นจึงทำงานใช้ทุนเป็นครูสอน วิชาเคมีและคณิตศาสตร์ที่วิทยาลัยเกษตรกรรม แม่โจ้จนครบ 2 ปี

"ผมชอบที่จะเป็นครู เพราะผมมันใจตนเอง ว่าผมสอนได้ดีจน"

ด้วยเหตุผลดังกล่าวอานนท์จึงสอบชิงทุน เพื่อไปศึกษาต่อด้านกิจกรรมที่ประเทศฟิลิปปินส์ และปริญญาโทสาขาวิชาเดียวกันที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

หลังเรียนจบอานนท์ก็กลับมาสอนหนังสือที่ วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้อีกครั้งในภาควิชาผลิต กรรมกรรมการเกษตร และในช่วงปี 2518 เขาเป็นผู้ หนึ่งที่ร่วมผลักดันให้วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ยกฐานะเป็น "สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้" และเขาก็ได้รับแต่งตั้งเป็นอธิการบดีสถาบันใน เวลาต่อมา

อย่างไรก็ตามอานนท์ก็ใช้เวลาให้ครบวาระ 4 ปี จากนั้นเขาลาไปศึกษาต่อปริญญาเอกด้านกิจกรรม ที่ประเทศออสเตรเลีย

"ผมกลับมาครั้งหลังสุดนี้ความคิดผมเปลี่ยน ไปมากจากที่เคยยกเป็นครู ผมก็อยากมาเป็นนักวิจัย เพราะผมคิดว่างานวิจัยด้านเกษตรกรรมมีน้อยมาก ประเทศของเรายังต้องการการพัฒนาคิดค้นเรื่อง เกษตรกรรมอีกมากเพื่อจะได้สอดคล้องกับ สถานการณ์ของโลก แต่มันก็มีอันต้องไปรับงาน บริหารอีกตามเคย"

แน่นอนว่าอานนท์ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งคณบดีคณะผลิตกรรมกรรมการเกษตรอีกครั้ง และจากนั้นอีกไม่นานก็ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ติดต่อกันถึง สองสมัยในช่วงปี 2532-2539

ต่อมาในช่วงปลายปี 2539 สถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้ได้รับการยกระดับให้เป็น "มหา วิทยาลัยแม่โจ้" อานนท์ จึงรักษาการในตำแหน่ง อธิการบดี ตาม พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยแม่โจ้

"...หรือมันจะจริงอย่างที่เขาพูดกันว่าตำแหน่ง นี้มีผลประโยชน์มากมายมหาศาล" อานนท์ กล่าว ถึงสถานภาพของตนเองในช่วง 2-3 เดือนระหว่าง รักษาการอธิการบดี

เพราะไม่ทันที่อานนท์จะได้รับการแต่งตั้ง จากสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้ เขาก็ได้รับแรงต่อต้าน จากกลุ่มคนแม่โจ้อย่างหนักและรุนแรง

คนที่ต่อต้านเขา ก็คือ กลุ่มคนที่เป็นลูกศิษย์ และเพื่อนเก่าในคณะผลิตกรรมกรรมการเกษตรนั่นเอง!!

"ที่นี่เป็นฐานการเมืองใหญ่ของเชียงใหม่ คน ที่จบจากแม่โจ้มีหน้าที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน มากมาย ผมไม่อยากพูดถึงเพื่อนๆที่เข้าไปสู่ถนน การเมืองโดยอาศัยสมาคมศิษย์เก่า"

แต่ข้อหาที่อานนท์ได้รับที่ดูเหมือนจะจกจาก จกรฐก็คือ การทุจริตและมีส่วนได้ส่วนเสียใน โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงที่ผ่านมา จน เป็นเหตุให้เข้าไปสู่การประท้วงอย่างรุนแรง

ด้านหนึ่งสำนักป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตในวงราชการ(ปป.ป.)ได้ลงมาตรวจสอบความ ร้ายรายผิดปกติของเขาด้วย

"มันแย่มาก..." อานนท์ กล่าวถึงบรรยากาศ ในเหตุการณ์ประท้วง

"พวกเขาคิดว่าผมจะต้องได้งบประมาณแผ่นดิน จากตึกโน้นตึกนี้ เพราะคิดว่าคนเราจะเหมือนกัน ทุกคน"

ใครๆ ก็รู้ว่าอานนท์เป็นคนทำงาน นับตั้งแต่ เขารับตำแหน่งอธิการบดีสถาบันแม่โจ้ตั้งแต่ปี 2532 ให้หลังเพียง 2 ปี ด้วยประสบการณ์ที่เคยได้

เป็นทั้งนักศึกษาและอาจารย์ และมีส่วนผลักดัน วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ให้เป็นสถาบันเทค- โนโลยี

เวลานั้นเขาจึงวาดโครงสร้างใหม่ของสถาบัน เทคโนโลยีการเกษตรเป็น "มหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์แห่งภาคเหนือ" ให้งดได้

โดยอานนท์ได้วาด "MIAT ROBOT" อัน หมายถึงรูปแบบที่เหมาะสมของสถาบันเทคโนโลยี การเกษตรแม่โจ้ ซึ่งเขาวางแผนพัฒนาไว้ 15 ปี(พ.ศ. 2534-2549)

จากเดิมสถาบันแม่โจ้มีเพียงคณะผลิตกรรม การเกษตรที่เน้นการเรียนการสอนวิชาเกษตรพืชไร่ พืชสวน ประมงและสัตว คณะธุรกิจการเกษตร ที่เน้นวิชาบริหารธุรกิจและการตลาด หรือ เศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร และคณะ วิทยาศาสตร์

เมื่อยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในปี 2539 เขาปรับโครงสร้างใหม่โดยเพิ่มคณะวิศวกรรมและ อุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและสิ่ง แวดล้อม พร้อมให้มีหน่วยงานใหม่ระดับคณะ เช่น สำนักหอสมุด สำนักบริการคอมพิวเตอร์ สำนัก สหวิชาการ(โครงการอำเภอละแม่ จังหวัดชุมพร) โครงการจัดตั้งและขยายวิทยาเขตของมหาวิทยา ลัยไปยังภูมิภาค(อำเภอวังทอง จังหวัดแพร่)

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภายใน อาทิ ศูนย์ กล้วยไม้และไม้ดอกไม้ประดับ ศูนย์เทคโนโลยีชีว ภาพทางพืช ศูนย์การศึกษาและฝึกอบรมนานาชาติ ฯลฯ

แน่นอน โครงการและแผนงานเหล่านี้ย่อม นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ภายในสถาบัน แม่โจ้ จากโรงเรียนเกษตรกรรมเล็กๆ เมื่อ 60 ปีที่

แล้ว(พ.ศ. 2477)กลายเป็นมหาวิทยาลัยที่เทียบพูน ด้วยวิทยาการความรู้ที่กว้างขวางขึ้นอย่างไม่น่าเชื่อ

แน่นอนว่า กระบวนการพัฒนาและการขยายพื้นที่ ทำให้แม่โจ้ยกระดับขึ้นมาเป็นมหาวิทยาลัยได้ใน เวลาอันรวดเร็วภายในไม่กี่ปี ทลายคอคงไม่อาจ ปฏิเสธได้ว่า อานนท์ เด็กหนุ่มผู้วาดสายทางโรง เรียนเกษตรกรรมเล็กๆของเขาให้เป็นมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมตั้งโครงการและวางแผนอยู่คนหนึ่ง

ทว่า โครงการและแผนงานเหล่านี้กลับเป็น คมทอคมคมดาบกลับมาทิ่มแทงอานนท์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน

ด้วยเพราะการนำกระดืบสถาบันไปสู่มหา วิทยาลัยนั้น มีการจัดสรรงบประมาณค่าลงทุนสิ่ง ก่อสร้างโครงการใหม่มากมาย จากรายงานตาม แผนพัฒนานับตั้งแต่ปี 2530-2540 แม่โจ้ได้รั การอนุมัติงบประมาณมากกว่า 2,500 ล้านบาท

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ผู้จัดกรรขณ	8 พ.ค. 2540	-	-	31

"ปัญหาของแม่โจ้เวลานี้ คือ ใช้เงินไม่ทัน บางครั้งต้องคืนให้ทบวง" อานนท์ กล่าวถึงความรุ่งเรืองของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ซึ่งกำลังเต็มไปด้วยเสียงตอกเสาเข็มก่อสร้างตึก อาคารสำนักและขยายคณาจารย์

"มหาวิทยาลัยแม่โจ้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ จากเดิมเรามีปรัชญาสั้นๆ แต่ลึกซึ้งว่างานหนักไม่เคยฆ่าคน นั่นเพราะเราเป็นเพียงโรงเรียนหรือวิทยาลัยเกษตรทั่วไป แต่อนาคตเราต้องปรับเปลี่ยนปรัชญาให้มีขอบเขตกว้างขวางขึ้น โดยเน้นหนักด้านการปฏิบัติและการพัฒนาความคิดในสาขาเฉพาะทางเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและความชำนาญจนสามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ"

อานนท์กล่าวสรุปสั้นๆว่าต่อไปคนที่จบแม่โจ้ไม่ได้ออกไปเป็นไพร่แมน แต่ต้องเป็นแมนเนอร์

อานนท์ กล่าวว่า 10-15 ปีข้างหน้ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรมีคณะทำงานที่สามารถวางแผนงานอย่างดี เพื่อจัดซื้อจัดจ้างให้เหมาะสม อันจะนำแม่โจ้ไปสู่มหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านเกษตร สิ่งแวดล้อม และสิ่งแวดล้อม

"...มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลย แม้จะมีเงินมากองแต่ไม่มีบารมีทางวิชาการ เวลาที่ผมคิด ผมมองแม่โจ้เป็นภาพรวมทั้งหมด ไม่ใช่มีเพียงคณะผลิตภัณฑ์การเกษตร

ถ้าจะเปรียบกับรุ่นก่อนนี้รุ่นของแม่โจ้ที่สูงขึ้นมาก ผมอยากให้เด็กหนุ่มที่จบจากแม่โจ้กลีบออกไปเป็นผู้นำทางความคิด และเมื่อเดินออกไปแล้วจับต้องได้ ไม่ใช่กลับไปเป็นควาญบอยใส่ๆ"

อานนท์กล่าวว่าการเกษตรกรรมของประเทศจะต้องก้าวข้ามยุคเดิมๆมาสู่เกษตรเพื่อโภชนาการและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นบุคลากรในงานเกษตรกรรมอันเป็นวิถีแห่งประเทศต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามไปด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้รัฐได้ฝากความหวังกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ด้วย

"มันจะเป็นเกษตรราคาแพง...ผมคิดว่าไว้สักวันต้องมีคณะโภชนาการและสาธารณสุข หรือคณะกินดีมีสุข"

แต่นั่นก็เป็นได้เพียงความคิดของอานนท์เท่านั้น เพราะได้เวลาเพียง 24 ชั่วโมงภายหลังที่เขาเข้ารับตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2540 เขาก็ตัดสินใจลาออกทันที

"ตลอดเวลาที่ผมทำงานมา ผมสั่งไว้ว่าไม่ต้องเอาชื่อของผมไปแปะติดตามตึกหรืออาคารต่างๆในมหาวิทยาลัย...ผมไม่มีบารมี ทำงานเสร็จก็ให้วาระเป่ากลับบ้าน"

"รศ.ดร.อานนท์ เทียตรง" อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ 1 วัน กล่าวติดตลกว่า ผลงาน 1 วันที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คือลงนามแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดี

"พบกันที่มหาวิทยาลัยที่สามของเชียงใหม่เร็วๆนี้"

เขากล่าวกับคนใกล้ชิดเพื่อ "ทิ้งฝุ่นลิมเกวียน" อดีตเด็กชายชาวนาผู้ไม่ฝันเป็นนักศึกษาวิชาเกษตรไว้เบื้องหลัง ■